

Wychodzi w Czwartek, w objętości najmniej arkusza, przez czas pory kąpielowej od dnia 1 Czerwca do 15 Września.

Biuro Administracji

w Krakowie, ulica Różanna nr. 413.

Listy, rękopisma i przesyłki pod adresem *Administracji* lub też *Drów Lutostańskiego i Ściborowskiego* i *Zieleniewskiego* w Krynicy.

Pieniądze na przedpłatę i ogłoszenia przesyłane być winny do *Administracji franco*, najlepiej za przekazem pocztowym.

ZDROJOWISKA

TYGODNIK KĄPIELOWY

WYDAWANY PRZEZ

DRÓW LUTOSTAŃSKIEGO, ŚCIBOROWSKIEGO I ZIELENIEWSKIEGO.

Przedpłata

na pismo „Zdrojowiska“ (15 numerów) wynosi:

w Krakowie Złr. 1 ct. 30
z przesyłką pocztową „ 1 „ 50
Numer pojedynczy kosztuje „ 12

Przedpłatę przyjmują w Krakowie: *Administracja „Zdrojowiska“*, księgarnia p. *J. Czecha, M. Dworski* w Rynku głównym, tudzież *wszystkie Zarządy zdrojowisk krajowych*.

Ogłoszenia przyjmują się za opłatą za miejsce wiersza drobnego (petit) po 6 cent. oprócz 30 cent. opłaty stempłowej.

NASZE WODY LEKARSKIE

i

OJCZYSTE ZDROJOWISKA.

IV.

Truskawiec.

(Dr. Z.) Wieś w Galicji, jedna mila od miasta Drohobycza, o jeden dzień drogi od Lwowa odległa, do dóbr skarbowych państwa Drohobyckie składających należąca. — Tutejszy zakład zdrojowy (od roku 1870 własność prywatna), posiada 8 źródeł mineralnych, z których 2 są słabymi alkalicznymi szczawami, 3 silnymi solankami, 2 zdrojami siarkowo-alkalicznymi, a 1 jest zdrojem akratycznym. Trzy z nich t. j. źródło Maryi, Zofii i tak zwane tutaj źródło naftowe (właściwie źródło akratyczne), używane są do picia, zaś 5 innych na kąpiele używają.

Rozbiór źródeł truskawieckich.

	Zródł Maryi	Zródł Zofii	Zródł naftowy	Zródł Ferdyn. Nr. I i II	Zródł Edward.	Zródł Anny	Zródł Bronisławy	Według Torosiewicza	
								Według	W. o. l. f. a.
Chlorku sodu	17.540	0.098	0.1369	273.054	5.855	—	—	60.7818	—
„ potassu	0.074	23.386	—	24.637	—	—	—	—	—
„ magnu	2.150	2.866	—	74.328	2.884	—	—	4.4544	—
Bromku „	—	—	—	0.051	—	—	—	—	—
Siarkanu sodowego	10.652	—	—	52.506	—	—	—	9.2851	—
„ wapniowego	2.540	3.386	0.3624	10.124	15.715	—	—	11.5537	—
„ magnowego	0.128	—	—	35.325	4.917	—	—	—	—
Węglań wapniowego	1.400	1.766	0.8767	1.301	3.830	—	—	3.1833	—
„ magnowego	0.046	—	0.6768	0.406	0.294	—	—	0.2028	—
„ żelazowego	0.082	—	0.0283	0.067	0.053	—	—	0.0461	—
„ manganowego	—	—	—	0.015	—	—	—	0.0161	—
Kwasu krzemowego	0.140	—	0.0564	0.148	0.063	—	—	0.0899	—
Oleju skalnego	—	—	śląd	—	—	—	—	—	—
Siarkowodoru	—	—	—	1.178	3.462	—	—	—	—
Azotu	—	—	—	1.481	1.500	—	—	0.812	—
Węglań amonowego	0.062	—	—	—	—	—	—	—	—
Istoty bitumicznej	0.080	—	—	0.075	—	—	—	0.0069	—
Siarkanu potażowego	—	14.262	—	—	—	—	—	5.0227	—
Glinki	—	—	0.0054	—	—	—	—	0.0093	—
Razem	34.914	1.77 e s	2.1408	472.040	35.020	—	—	94.8521	—
Kwasu węglowego	—	1.21	1.210	7.285	5.918	—	—	3.718	—
Oleju skalnego	—	—	śląd	—	—	—	—	—	—
Siarkowodoru	—	—	—	1.178	3.462	—	—	—	—
Azotu	—	—	—	1.481	1.500	—	—	0.812	—

Wskazania do użycia truskawieckich solanek są te same, jak i dla innych surowic. Truskawiec znajduje główne zastosowanie w zółzach, a to nawet w najcięższych ich postaciach, w naciekach gruczołów zółzowej przyrody, w cierpieniach kości i w chorobach skóry. Płóć składowa soli wapniowych zdroju Maryi wewnętrznie używanego, przyczynia się swoim współdziałaniem do korzystnego działania tychże wód przeciw zółzowym cierpieniom; jednocześnie zaś jego sole przeczyszczające, zbawienne działają na czynności kiszki. Siarkowodór tutejszych wód działa korzystnie na obieg krwi obwodowej, a wszystkie składniki wód truskawieckich zbawienne skutki wywierają w cierpieniach zółzowych, ze zastoinami brzuszными połączonych. Również nie można odmówić wodom truskawieckim zbawienych skutków w przewłocznym goścu, tudzież w dnie zadawnionej.

Klimat Truskawcy jest łagodnym, a roślinność tutejsza jest bujna. Żalować należy, iż brak kierunku lekarskiego i lekceważenie nowoczesnych nabytków umiejętności balneologicznej, od dawna w Truskawcu zauważane, popchnęły to zdrojowisko na fałszywe prawie dyletantyzmowe tory, wpłynawszy widocznie na zaniedbanie urządzeń zdrojowych, które tu, osobiście też kąpiele tutejsze, bardzo wiele do życzenia pozostawiają. A przecież Truskawiec nie może się skarżyć na swe zapomnienie od publiczności, skoro corocznie około 800 osób dla leczenia tutaj przybywa, a ilość rocznie wydawanych kąpiel do 16.000 dochodzi. Wiele zatem pozostaje tu do zrobienia nowym właścicielom zakładu truskawieckiego, a w ich własnym i w kraju interesie leży, aby zdrojowisko tutejsze z dawnego zacofania rażno na-przód postąpiło, ku czemu wszelkie od natury ma udzielone warunki.

Ciechocinek.

Miasteczko w Królestwie Polskim, 12 mil od Warszawy odległe, znakomite warzelnie soli posiadające, wraz ze zakładem zdrojowo-kąpielnym, własność banku narodowego. Jest tu 12 źródeł słonych, z których 2 do picia, a 3 na kąpiele, reszta zaś innych do warzenia soli są zużytkowane.

Rozbiór według Lesińskiego w 1000 częściach tutejszej solanki.

	Solanka Solanka Solanka		
	Nr. I.	Nr. II.	Nr. III.
	2%	3%	5%
Chlorku sodu	17.7610	21.8450	44.2550
„ potassu	1.3850	1.8390	4.1760
„ magnu	0.5940	0.3550	3.0540
„ ammonu	0.0026	—	—

SZYNION.

Fraszka kąpielowa.

(Wstęp, który można opuścić, bo w nim bohaterem jest autor.)

I.

Straszna to była historia; p. Klara jeszcze dzisiaj, kiedy o niej opowiada. dusi się od śmiechu, a pan Zachariasz przygłaskuje na skronie krucze swoje farbowane włosy, co zwykł zawsze czynić, ilekroć jest czemś zakłopotany.

Niemniej zakłopotany jest i piszący te słowa, lecz nie gładzi włosów, bo jest z przeproszeniem co nieco łysy, na swoje szczęście. Inaczej bowiem przyszłoby mu zapewne rwać sobie włosy z przyczyny, o której zaraz opowiem.

Tego roku w przejeździe do Krynicy wstąpiła po drodze pani P. do Klary, a przypadkiem znalazł się tam również i sługa wasz łaskawe czytelniczki. Obie panie, które się długo niewidziały, miały sobie mnóstwo rzeczy do powiedzenia i dla tego nie sobie nie powiedziały aż dopiero na wyjeździe pani P. Nagle, obszerne pogadanki na progu już w kapeluszach i w rękawiczkach, kiedy mężowie już czekają za progiem, są bowiem jak wiadomo rzeczą tak nieodzowną, dla nadobnych aniołów ziemskich, jak post-

scriptum w ich listach, w którym umieszczają na prędce właściwy interes, o którym w liście rannym zapomnieli. Jest to owe zachwycające roztrzęsanie, nad którym rozpaczają fizyologowie i psychologowie, a na które „nie ma rady w medycynie“, tak jak „na niechybną śmierć“, jak mówi ksiądz Baka.

Otóż między innymi przypomnieli sobie pani Klara na wyjeździe ową straszną historią.

— A mój Boże, szkoda że niema już czasu, takbym ci chciała opowiedzieć, ale wiem co zrobić. Panie Alski — tu zwróciła się do waszego nieszczęśliwego sługi — wygrałam od pana zakład *à discretion*, otóż żądam teraz jako wygraną, żebyś pan tę historią, którąś pan słyszał już ze sto razy, opisał w jakiej gazecie, a numerą, w których będzie drukowana, pošlesz pan pani P.

— Ależ proszę pani, to niepodobieństwo, to barbarzyństwo, to tyrania, wolę klęzc na grochu, jak pisać, wreszcie napiszę pani jakiś artykuł o handlu włosami — lecz historię o szynionach... zmiłuj się pani...

— Żadnej wymówki nie przyjmuję, albo kwita z przyjacieli, i ogłoszę pana w *Djable*, że słowa niedotrzymujesz.

— Pani P. odjechała, a ja za nią, a ze mną zadanie do wypracowania. Otóż i powód mego kłopotu. Mam pisać o historii, którą słyszałem sto razy, to rzecz tak smaczna, jak cielęcina, jeżeli ją komu piąty dzień z kolei da-

ją na obiad. Zresztą pani Klara „pasyjami“ ją sama opowiada, być więc może, że i wy biedne czytelniczki już znacie tę historią. „Znacie? a więc słuchajcie“ :

II.

Kto, gdzie, jak, kiedy, dlaczego.

Ciemno już było, gdy przed karczmą w Czorsztynie zajeżdżał wielki wóz z towarzystwem mającym odbyć nazajutrz rano wycieczkę wodną Dunajcem przez Pieniny. Na wozie siedziało osób sześć i człowiek t. j. woźnica góral. Ten nas nie obchodzi, dosyć powiedzieć species, gatunek n. p. pies, kot, furman, lokaj, niepotrzeba dodawać już: kto go rodzi? czy wolnego stanu? czy żonaty? Albowiem niska kondycja nie kwalifikuje go do naszego towarzystwa, o które on nawet zdaje się nie dbać, bo zamiast *fraucymerem*, zajął się zaraz tylko szkapami swojemi i zniknął w stajni, nie poświęcił nawet ani jednego rzutu oka majaczącym w ciemności górom i szumowi wody, które przeciwnie z ust pani Melanii wywołały dwa wykrzykniki: ach! ach! Pan Ludwik utrzymuje, że przyczyną wykrzykników, nie był zachwyty nad widokami niewidocznymi w ciemności, ale jakiś ucisk przy wysiadaniu, zbyt energiczny. Co do tego punktu jest rzecz i dla pani Klary wątpliwą — więc i ja go rozstrzygnąć nie mogę, lecz przystępuję jak mi to mój urząd szambelański

Bromku sodu	0-0015	0-0025	0-0037
Jodku	0-0018	0-0009	0-0005
Siarkanu wapniowego	0-4950	0-7070	1-1870
Węglanu barowego	0-0005	0-0006	0-0015
" strontowego	0-0021	0-0292	0-0091
" żelazowego	0-0035	—	—
Azotanu wapniowego	0-0066	—	—
Krzemionki	0-0244	0-1370	0-0857
Glinki	0-0242	—	0-0512
Fosforanu sodowego	0-0068	0-1260	0-0629
" potasowo-litowego	—	—	—
Cieźzar gatunkowy	1-0165	1-026	1-0415
Rozbiór żoły ciechocińskiej według Dra Stieren'a w 1000 grammach.			
Chlorku wapniu	140	3870	
" magnu	105	3614	
" sodu	47	7260	
" potassu	3	9358	
Bromku magnu	2	9358	
Siarkanu sodowego	0	3740	
Wody	699	3450	

Rozbiór mułu (szlamu) solnego ciechocińskiego, czyli pozostałości z cieczy żołów, osadzającej się przy ich ostygnięciu według Dra Stieren'a w 100 częściach.

Wodochloranu wapniowego	63
" magnowego	15
" potażowego	4
Siarkanu wapniowego	6
Istot w wodzie nierozpuszczal.	8

Oprócz leczenia za pomocą picia i kąpiei tutejszych solanek, mogą tu chorzy używać wzięwań powietrza solą przesyconego przy tutejszych łożniach, tudzież w warzelni.

Nawet najsłabsze tutejsze solanki nie są same przez się sposobne do przydłuższego metodycznego wewnętrznego używania, z powodu zbyt wielkiej swej zamożności w sul kuchenną. Wszakże w stanie bardzo rozcieńczonym, wewnątrznie jednak z ostrożnością używane być mogą.

Stosowne są na kąpiele, które w obec tak silnych tutejszych solanek, wzmacniać dodatkiem żołów lub mułu solnego niema potrzeby.

Do zakresu działalności leczniczej wód ciechocińskich należą wszelkie postacie żołów, przeoewszystkiem tego rodzaju cierpienia: gru-

czyli autorski nakazuje do prezentacji wozowego towarzystwa.

Nr. 1. Pierwszy zsiadł z wozu powoli, ostrożnie, jak mu to pięćdziesięcioletni wiek jego nakazywał p. Makary, obywatel poważny, sąsiad pani Eufemii, który zostawił był w Szczawnicy leżącą się żonę. Wysiadłszy podał z galanterią rękę pani Melanii, ale w tejże chwili wyskoczył z wozu pan Zachariasz i wysadził panią Melanią, — panu Makaremu przypadła więc pani Eufemia, — a p. Ludwik niespiesząc się wcale, najlepszą sobie wybrał częśćkę, jak owa ewangeliczna niewiasta — gdyż wyniósł z wozu resztę, t. j. pannę Klarcie — a równocześnie podał upuszczoną chustkę p. Melanii.

Opisałem szczegółowo akt wysiadania z wozu wysokiego, rozpatrywany *à vol d'oiseau* nie z boku, ani z dołu — akt jak wiadomo dla dam nie bardzo łatwy, dla nas zaś tem ważniejszy, że sposób w jaki się odbył, rzuca już pewne światło na stosunki wyż wymienionych osób, dlatego proszę bardzo zapamiętać go sobie; dalsze prezentuję dalej:

Nr. 2. Pani Melania, lat — a pfe — niepowiem — podobno wdowa, ładnie ubrana w muślinową suknię niebieską z białem vete ment — twarz biała, nadzwyczaj biała, jak mówił złośliwie p. Ludwik, oczy piwne, żywe, włosy szatańskie z kokami, szynionami etc, na których usiadł jak motylek kapelusik ryżowy. Stanąwszy na ziemi rzekła:

— Dziękuję. — Jedno słowo, ale mówiła słodko — a głos skierowany był do p. Zachariasza za wysadzenie, a uśmiech i oczy do p. Ludwika za podniesienie chustki.

Nr. 3. Pani Eufemia, była sobie kobiecina letnia, ale krzepka, która przyjechała do Szczawnicy z kuzynką swoją Klarcia.

RUCH OSÓB W ZDROJOWISKACH KRAJOWYCH.

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY w SZCZAWNICY.

X. LISTA GOŚCI ZDROJOWYCH

przybyłych do Szczawnicy od 28go Lipca do 4go Sierpnia 1872 roku.

	przyb. 28 Lipca	osób	mieszka u
867. Herzfeld Salomon, kup. z Chaim Süsapfel z Rudnik	"	2	u Lustika.
868. Florkeiwicz Felicyan, obyw. z K. P.	"	1	pod Słowackim.
869. Majewska Salomea, kapitalistka z siostrą z K. P.	"	2	pod Księżycem.
870. Wolkefeld Haja, żona kupca z córka z Łancuta	"	2	pod Zielon. drzewem.
871. Kaluznic Ignacy, były urzęd. z fam. z Warszawy	"	3	u Wojc. Słowika.
872. Książę Czartoryski Marcelli, wł. dóbr. ziemskich z towarzyszem Ludwikiem Kastory, i lokajem z Woli Justowski	"	3	we Dworze.
873. Głowczewski Władys., artysta malarz z Warszawy	"	1	u Mich. Majerczaka.
874. Belza Stanisław, kandydat prawa	"	1	" " "
875. Henryk Herbst, kupiec z żoną z Węgier	"	2	w Restauracyi.
876. Kleinberger Armin, kupiec z żoną	"	2	" "
877. Littmann Hermann	"	2	" "
878. Littmann Aleksander, wł. ziems. z żoną z Węgier	"	2	" "
879. Langier Wilhelm, restaurator z żoną	"	2	" "
880. Littmann H. D., obyw. z Węgier	"	1	" "
881. Littmann Samuel, Dr medycyny z Węgier	"	1	" "
882. Klein Samuel, restaurator z Węgier	"	1	" "
883. Beze Barbara, żona kupca z Bicz	"	1	pod Zajacem.
884. Linde Ludwik kupiec z Warszawy	"	1	u Rzeźnika.
885. Sandecki Józef obyw. z N. Sącza	"	1	u Szelera.
886. Rathenberg Gitla, kucharka z Wiśnicza	"	1	pod Zielonym drzewem
887. Weinberger Mali, żona szynkarza z sługą z Dukli	"	2	" " "
888. Kochana Sara, żona kupca ze Suwałek	"	1	u Lustika.
889. Skolimowska Izidora, obyw. z córka z Dynisk	"	2	nad Zdrojami.
890. Morsztyn, Jan uczeń techniki z Krakowa	"	1	Miodzius sala.
891. Baum Samuel, syn kupca z Zmigrodu	"	1	pod G.uszką.
892. Kryński Mojżesz, syn kupca z Rosyi	"	1	" "
893. Soczek Julian, nożownik z N. Sącza	"	1	na Leśniczówce.
894. Szadkowski Józef Julian, student Uniw. Warsz.	"	1	u Kuśnierza.
895. Jaffe Jakób. nauczyciel z Mielca	"	1	pod Jabłkiem.
896. Weisblum Este, wyrobnicza z córka z Leżańska	"	2	" "
897. Holoszyz Ire, kupiec z Dukli	"	1	" "
898. Kostro Władysław, obyw. ze Lwowa	"	1	" Garana.
899. Dumska Antonina, obywat. z służącą z Kaliny z Królestwa Polskiego	" 30	"	2 w Zamku.
900. Rajnus Franciszek, tokarz z Czech	"	1	u Gerszli.
901. Chabiński Karol, urzęd. drogi żelaz. z Włocławka	"	1	" Andieła.
902. Weinsberg Roża, żona kupca z Bochni	"	1	w Sklepie.

Nr. 4. Klarcia, lat 17, skończyła właśnie pensją u pani Kraków w Warszawie — niby jeszcze dziecko, niby już panna, blondynka z lokami, oczy czarne, nosk zadarty, kotka, wiewiórka, ptaszek.

Nr. 5. Pan Zachariasz, obywatel wiejski — lat zapewne 45, włosy farbowane, bródka hiszpańska, nadrabia miną udając młodość. Od lat 10 jeździ do wód, dla wyszukania sobie żony, wielki galant dla dam. Nazywano go wiecznym konkurentem — gdyż niemógł się nigdy zdecydować czy pojąć za małżonkę kobietę dojrzałą, w rodzaju p. Melanii, czy też taką Klarcie, Zosię lub coś podobnego. Obecnie zdaje się, że także był Herkulesem na drodze rozstajnej.

Nr. 6. P. Ludwik, świeżo upieczony doktor, był w wieku i usposobieniu Mazepy, który śpiewa przez usta Zaleskiego:

Każda piękna dla mnie równa
Kiedym rzeski, hoży, młody,
Czy szlachciana, czy królewna,
Czy tam żona wojewody,
Czy Rusinka, czy Czerkieska,
Wiśniowiecka, czy Sobieska.

Zasady te usiłował on o ile możności praktykować, niezadając sobie jednak w tem zbytnej fatygi — jeszcze bowiem w sercu jego nie powstał sentyment głębszy.

Otóż ci znajomi nasi weszli do karczmy parami tak jak wysiedli, w zamiarze znalezienia w niej noclegu.

Była dla gości tylko jedna izba, kagankiem oświetlona — a ta była właśnie pełną jakichś wielkoludów, którzy zajadali z miski wieczernę zgotowaną przez karczmarkę i ledwie spojrzeli na przybyłych.

A gdzieżmy spać będziemy? a na czym? przecież nie razem wszyscy? Te pytania wy-

puszczali nasi goście z kolei „po za płot swoich zębów“, jak Homerus grecki wargi nazywa.

To już lepiej przesiedzieć na wozie całą noc, rzekła Klarcia.

Nabawia się panie kataru, bólu zębów; zauważył p. Zachariasz.

A gdzież się przebiezemy i umyjemy rano zapytała p. Melania.

W Dunajcu, odpowiedział p. Ludwik i otrzymał za to miłego klapsa wachlarzem.

Karczmarka objaśniła wreszcie, że te jedzące wielkoludy są to górale, którzy się wybierają łódkami na noeny przy świetle połow łososi w Dunajcu; że oni niebawem sobie odejdą i państwo będą mogli zająć całą izbę, „panie z jednej strony pod ścianą, panowie z drugiej — a jest siano świeże, że aż pachnąć będzie w nocy.

Ale to być niemoże — my sobie tu jeszcze jakoś poradzimy, a panowie niech sobie szukają innego hotelu gdzie chcą. Tak zawyrokowała p. Melania — i nie było apelacyi od tego wyroku.

Pani Eufemia zajęła się przygotowaniem do herbaty, kazała stół i ławki wynieść na pole; p. Makary wdał się w pogadankę z góralami; Klarcia zrobiła jakąś minkę zadaną i poszła nad wodę; Ludwik korzystając z jej oddalenia przysiadł się do p. Melanii, p. Zachariaszowi nie pozostawało więc nic innego, jak tylko pomagać do herbaty pani Eufemii.

Przy herbacie zaproponował Ludwik panom nocny spacer do ruin. Górale tymczasem wyruszyli, poczęto izbę wymiatać, znosić siano, rozścielać dywany zdjęte z wozu — a że trzeba było nazajutrz wstać ze świtem; więc panowie zabrali plety, powiedzieli dobranoc i poszli do ruiny — panie do swojej kwatery. (D.n.)

czołów, błon śluzowych, powłok powszechnych, a nawet stawów i kości, tudzież przerosty różnych narzędzi, nadto wszelkie pozostałości po wysiękach, a nareszcie przewłoczny gościec i jego następstwa.

Bliskość Ciechocinka ze stolicą całego kraju, tudzież połączenie tutejszej miejscowości za pomocą kolei żelaznej i statków parowych, obok dobrych urządzeń zdrojowych i odpowiedniego kierunku lekarskiego, uczyniły Ciechocinek miejscem leczniczem, które 1200 osób dla kuracyi corocznie odwiedza, a gdzie przeszło 30000 kapiel corocznie wydawanych bywa.

**LECZENIE DYETETYCZNE
W SZCZAWNICY.**

(Ustęp z obszerniejszego dziełka).

Napisał Dr. Lutostański.

W nowszych czasach lekarze przekonali się, iż leczenia dyetetyczne wystarczają częstokroć do wyleczenia lub polepszenia rozmaitych chorób przewlekłych, w skutek czego owe leczenia nabrały wielkiej wagi.

Starannie przestrzegana w Szczawnicy dyetetyka przedewszystkiem ma na celu usunięcie chorego z pod wpływu złych nałogów i szkodliwych dla zdrowia przyzwyczajzeń, oraz zapobieżenia wykroczeniom przeciw przepisom dyetetycznym. Jest to także pośrednie leczenie dyetetyczne, dla chorych niezmiernie ważne. O niem niżej mówić będziemy.

Drugi rodzaj leczenia dyetetycznego polega na ograniczeniu chorego ustroju do najprostszych warunków życia, mających na celu ułatwienie czynności trawienia, przyswojenia i odżywiania za pomocą środków odżywczych, prostych i łatwo strawnych. Tutaj należy leczenie mlekkiem słodkiem, kwaśnem i maślanką (leczenie mleczone) i leczenie kumysowe.

Trzeci wreszcie rodzaj leczenia dyetetycznego polega na wprowadzeniu do ustroju osobnych ciał w celu osiągnięcia odrębnego celu. Tu zaliczamy leczenie tłuszczami, leczenie owocowe; poniekąd tutaj także należy leczenie żółtaczne, będące właściwie odmianą leczenia wodami lekarskimi.

Leczenie mleczone. W Szczawnicy dostać można wyborowego nabiału wszelkiego rodzaju i z tego powodu leczenie mleczone z łatwością może się odbywać. Leczenie to ma na celu poprawę odżywienia ustroju, a przez to samo i powiększenie oporności ustroju na wpływy szkodliwe. Zaleca się ono w ogóle osobom osłabionym i wyniszczonym długotrwałąmi cierpieniami, u których podpadłe odżywianie należy poprawić, oraz w niektórych cierpieniach żołądka, których leczenie ułatwionem zostaje przez ograniczenie przyjmowanych pokarmów do małej ilości. W szczególności leczenie mleczone z dobrym skutkiem bywa używane w niezżytach i rozedmie płuc, w suchotach płucowych, przy wrzodzie okrągłym żołądka, w nerwicach (cierpieniach nerwowych) przewodów pokarmowych, w zбочzeniach odżywiania, będących następstwem utajonych niezżytków żołądka i jelit, w chorobach serca, wątroby i nerek.

Mleko do systematycznego leczenia używa się w dwojaki sposób. Według pierwszego sposobu chory rozpoczyna leczenie od picia mleka słodkiego zbieranego, posiadającego temperaturę pokojową, trzy razy na dzień po 1/2 l — 1 1/2 szklanek. Następnie chory stopniowo wypijają w ciągu dnia coraz większe ilości mleka, dochodząc do 1 1/2 a nawet 3 kwart dziennie. Tę ilość mleka wypija się od godz. 8 rano do 4 po południu w czterogodzinnych przestankach. Niektórzy chory piją mleko zimne lub nawet lodowe. Prócz mleka chory nie używają innych pokarmów. To wyłączone leczenie mleczone szczególnie zaleca się w ciężkich cierpieniach żołądka i wyniszczających chorobach płucowych.

W drugim sposobie leczenia mleczonego obok mleka chorym zaleca się mieszane pożywienie. Rano na czczo chory piją szklankę lub dwie szklanki mleka i następnie taką samą ilość po południu między godziną 5 i 6. W począt-

		mieszka	
903.	X. Chodyński Stanisław, prof. semin. z Włocławka przyb.	30 Lipca	osób 1 nad Zdrojami.
904.	Mędrzykowski Jan, ogniomistrz z pomocnikiem z Krakowa	" " "	" 2 u Wojciech. Gabryś.
905.	Macińska Aniela, obyw. z Maryą Majewską z Kielc	" 31 "	" 2 u Dr. Doskowskiego.
906.	Klepfisch Cywia, żona kupca z Warszawy	" " "	" 1 pod Słońcem.
907.	Schneider Hersch, kupiec z Chrzanowa	" " "	" 1 u Krumholza.
908.	Towiański Władysław, urzędnik z K. P.	" " "	" 1 " Dr Doskowskiego.
909.	Cielecki Zbigniew, obyw. z K. P.	" " "	" 1 pod Capkiem.
910.	Słwiński Leon, urzęd. z K. P.	" " "	" 1 " "
911.	X. Gorzelański Władysław, wikary z Warszawy	" " "	" 1 " "
912.	Kleimann Bernard, kupiec z Warszawy	" " "	" 1 w Gosp. Warsz.
913.	Rzeczniowski Leon, student medyk z Warszawy	" " "	" 1 u Dr Trembeckiego.
914.	Locińska Joanna, obyw. ziem. z córką z K. P.	" " "	" 2 " Szczepaniaka.
915.	Dębicki Klemens, Dr. med. z Krakowa	" " "	" 1 na Miodzisiu.
916.	Bacer Dawid, kupiec z Rosyi	" " "	" 1 u Lustika.
917.	Stański Antoni, szewc z Wojnicz	" " "	" 1 u Noworyty.
918.	Kunz Antoni gospodarz " "	" " "	" 1 " "
919.	Raphuhn Mojżesz, kupiec z Radymna	" " "	" 1 pod Różą.
920.	Blut Mojżesz, syn dzierz. dóbr z sługą z Cłarny	" " "	" 2 " "
921.	Bartke Karol, kupiec ze Lwowa	" " "	" 1 u Noworyty.
922.	Korczyńska Melania, żoną adwokata z córeczką z Rumunii	" " "	" 2 w domu Brat.
923.	Morawski Zbigniew, obywatel z żoną i służącą z Królestwa Polskiego	" 1 Sierpnia "	" 3 u Gołuchowskich. za kościołem.
924.	Bzowska Stefania, obywatelka z Król. Polskiego	" " "	" 1 " "
925.	Vorhof Nepomucyna, żona urzędnika z Kielc	" " "	" 1 " "
926.	Borewicz Leon, obywatel z Królestwa Polskiego	" " "	" 1 " "
927.	Gadefroy Julian, właśc. dóbr z Krakowa	" " "	" 1 w Pałacu.
928.	Wodziński Władysław, właśc. dóbr z Krakowa	" " "	" 1 " "
929.	Jeleński Edward, technik z Wilna	" " "	" 1 " Domu kawalers.
930.	Enoch Haja, żona kupca z córką z Rosyji	" " "	" 2 u G. Krumholza
931.	Neuger Jakób, przedsiębiorca z synem z Izdebnika	" " "	" 2 u Noworyty.
932.	Boniecki Adam, właśc. ziemski z Król. Polskiego	" " "	" 1 u Gołuchowskiego.
933.	Kuhn Lazar, kupiec z Węgier	" " "	" 1 u Krumholza.
934.	Gelbmann Ignacy, z Węgier	" " "	" 1 " "
935.	Finkelstein Abraham, kupiec z Łukowa	" " "	" 1 u Lustika.
936.	Ks. Wiurkowski Kajetan, proboszcz z Król. Pol.	" " "	" 1 Miodziś u węglarza.
937.	Dorn Jankiel, kupiec z Królestwa Polskiego	" 2 " "	" 1 pod Rybą.
938.	Paczyński Adam, urzędnik z Warszawy	" " "	" 1 u Garana.
939.	Sobczyński Aleksander, alumn z sem. z Łabczyc	" " "	" 1 za Hamernią.
940.	Wituska Marya, obyw. z córką z Król. Polskiego	" " "	" 2 u Dr. Trembeckiego.
941.	Gądek Alojzy, krawiec z Węgier	" " "	" 1 w Sklepie.
942.	Händler Maurycy, zegarmistrz z Węgier	" " "	" 1 pod Gruszką.
943.	Fenz Klementyna, żona kupca z familią i służącą z Krakowa	" " "	" 4 u Dr. Doskowskiego.
944.	Kalinka Barbara, żona adwokata i obywatela z córkami z Kielc	" " "	" 3 u Woj. Mastalskiego.
945.	Rodkiewicz Aleksander, kupiec z żoną z Warszawy	" " "	" 2 pod Basami.
946.	Tomanek Franciszek, były aptekarz z Krakowa	" " "	" 1 w Niżnej wsi.
947.	Zarzycki Józef, majster krawiecki	" " "	" 1 " " "
948.	Greiwer Joil, wyrobnik z żoną	" " "	" 2 u Wawrzka.
949.	Wanior Meer, wyrobnik z Królestwa Polskiego	" " "	" 1 pod Lisem.
950.	Pilcer Chawa, wyrobnicza	" " "	" 1 " Grzybem.
951.	Kurtz Maurycy, kupiec z Tarnowa	" " "	" 1 u Einhorna.
952.	Hr. Rej Mieczysław, właśc. dóbr z Przeclawia	" " "	" 1 w Leonówce.
953.	Jarosiewicz Karol, prawnik z Lwowa	" " "	" 1 u Garana.
954.	Szymański Zygmunt, adwokat z Kielc	" " "	" 1 pod Słowackim.
955.	Ks. Latusiewicz Firmin, proboszcz z Król. Pol.	" 3 " "	" 1 w Niżnej wsi.
956.	Schumacher Katarzyna, właścic. ziem. z córką z Królestwa Polskiego	" " "	" 2 " " "
957.	Ks. Klimkiewicz Wawrzyniec, wikary z Kr. Pol.	" " "	" 1 " " "
958.	Meisner Emil, obyw. z bratem z Warszawy	" " "	" 2 za Kościołem.
959.	Kaphen Michał, urzęd. sądowy z Petersburga	" " "	" 1 u Garana.
960.	Łepicki Józef, obyw. ziemski z żoną z Kr. Pol.	" " "	" 2 " Czajki.
961.	Skalitz Baternay Stefan, naczelnik telegrafu z Stanisławowa	" " "	" 1 na Skalce.
962.	Sandoz Adolf, kapitalista z żoną i bratem z Lwowa	" " "	" 3 u Noworyty.
963.	Ks. Rogalski Jan, proboszcz z Królestwa Pol.	" " "	" 1 " Ilnickiej.
964.	Kulesza Jan, urzędnik z Królestwa Polskiego	" " "	" 1 " "
965.	Żaba Stanisław, właśc. dóbr z familią z Tarnowa	" " "	" 3 w Gosp. Warsz.
966.	Mościska Ber, kupiec z Skalatu	" 4 " "	" 1 pod Capkiem.
967.	Czarnecki Teodor wł. ziem. z K. P.	" " "	" 1 pod Smokiem.
968.	Starosolski Joachim, sędzia powiat z służącym z Jarosławia	" " "	" 2 w niżnej wsi.
969.	Józef Goldsand, syn kupca z Tarnowa	" " "	" 1 pod Nadzieją.
970.	Balko Antoni, adwokat krajowy z Krakowa	" " "	" 1 u Polaczyka.
971.	Rittermann Roża córka kupca	" " "	" 1 u Krumholza.
972.	Schajer Małka, żona kupca z Ropczyc	" " "	" 1 pod Konikiem.
973.	Pieniążek Józef, student politechniki z Krakowa	" " "	" 1 w Szkole.
974.	Pieniążek Karol, doktorant praw z Krakowa	" " "	" 1 " "
975.	Pieniążek Przemysław student medycyny z Krakowa	" " "	" 1 " "
976.	Walewski Wincenty, student Uniwersyt. z K. P.	" " "	" 1 na Samorodach.
977.	Trzaskowski Gustaw, student ekonomii z K. P.	" " "	" 1 " "
978.	Raczyński Jan, obyw. z Wiśniowczyk	" " "	" 1 pod Wężem.
979.	Skotnicki Antoni, współredaktor „Gazety Narodowej“ ze Lwowa	" " "	" 1 na Miodzisiu.

Wykazano do 27go Lipca 866 rodzin, 1,611 osób
Przybyło od 28go Lipca do 4go Sierpnia 113 " 154 "
Razem 979 rodzin 1,765 osób.

kach pije się mleko świeżo dojrane (prosto od krowy), później zaś zbierane mleko krowie lub niezbiernane mleko oślicze. To ostatnie zaleca się osobom skłonny do zatwardzenia. Oprócz tego zaleca się chorym pożywną dyetę złożoną z mięsa, jaj, jarzyn i kompotów. Jeżeli chorzy dobrze znoszą mleko, wtedy przy takiej dyecie piją mleko cztery razy na dzień. Przytem mieszanem leczeniu mlecznem, można dodawać do mleka używanego zrana wody szczawnickiej.

Do leczenia mlecznego używa się w Szczawnicy przeważnie mleka krowiego. Suchotnikom skłonny do gorączki zaleca się mleko oślicze. W przewlekłych nieżytach jelit używa się mleka owczego.

Leczenie maślanką lub mlekiem kwaśnym jest odmianą leczenia mlekiem słodkim i używa się w tych przypadkach co te ostatnie. Maślanka zawiera wszystkie części składowe mleka z wyjątkiem tłuszczu i bywa zalecaną w przypadkach, gdy chorzy nie znoszą mleka z powodu zawartego w niem tłuszczu, lub też z tego powodu, że sernik zbija się w żołądku w duże skrzepy i przez to, mleko nie dobrze się trawi. W maślanec sernik jest już ścięty i drobno rozbity, w skutek czego maślanka w wielu razach łatwiej się trawi. Kwaśne mleko działa i używa się tak samo, jak maślanka. W ogóle leczenie mleczne nie wywiera żadnego swoistego działania na rozmaite narzędzia ludzkiego ustroju i działa ono jedynie przez poprawę odżywiania ustroju, do czego przyczynia się dobroć mleka, spokój, pobyt w świeżem czystym powietrzu i ruch umiarkowany, wreszcie starannie przestrzegana dyetetyka. Wszystkie te warunki posiada Szczawnica i dla tego dla lecień mlecznych bardzo się zaleca to miejsce lecznicze. Jeżeli leczenie mleczne ma być uwieńczone pomyślnym skutkiem, winno trwać kilka miesięcy, n. p. od połowy maja do połowy września.

(D. c. n.)

KORESPONDENCJE Z ZAKŁADÓW ZDROJOWYCH.

Rabka dnia 5 Sierpnia.

Od czasu jak Zdrowi zwiększyli kontyngens Chorych szukających uleczenia u wód mineralnych i miejsca kąpielowe przeludnili, i towarzyskie zabawy przejść musiały na inne tory. Dzisiaj przesiedlać się trzeba do wód leczniczych z całym komfortem urządzeń domowych, z całym zapasem toalety kobiecej, — a to dla tych balów bez końca i wieczorków bez początku, owych wizyt i rewizyt według form i zwyczajów wielkiego świata. Skromne spacerery do tego lub owego źródła lub wzgórze, niezadawalniają już nikogo. Wrażeń szukać należy tylko w tłumnych wyprawach w dalekie strony; i dla tego to owe niegdyś mało komu znane szczyty gór lub źródła dolin tatrzańskich, roją się dzisiaj gromadkami turystów.

Hołdując duchowi czasu, i nasze towarzystwo kąpielowe nieoprzestając na wycieczkach na wzgórze Biernatki, Florkowej lub Ponicy, zapuściło się na szczyt Obichowej, a po smutnej pamięci obiedzie składkowym w Nowym-targu, w uroczą dolinę Szaflar. Mniejsze kółka Towarzystwa potoczyły się do Kościelisk lub Morskiego oka lub też zwróciły się na zachód, targnąwszy się zuchwale aż na szczyt Babiejgóry.

Ta ostatnia wycieczka odbyta przy latarniach i ogniach sztucznych, dla spłoszenia pomroku nocy i powitania wschodzącego słońca, ze szczytu olbrzymiej góry godną jest wspomnienia dla tego, aby ułatwić i objaśnić zwiedzanie „Babiejgóry“ lubownikom natury i wspaniałych widoków. „Babiagóra“ — ta stara i wielka góra, jak ją lud wiejski nazywa, wypchnięta z szeregu gór karpaccich i jak pokutnica na mil kilkanaście przed niemi w odsobnieniu stojąca, jest dobrze widzianą i znaną nawet mieszkańcom rynku krakowskiego, a pomimo tego szczyt jej jest tak rzadko odwiedzany, iż nawet miejscowy pleban od lat 18 u jej podnóża zamieszkały, mimo czerstwości wieku i siły, nieodważył się dotychczas na odwiedzenie głowy swej własnej parafii.

C. K. ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY W KRYNICY.

IX. LISTA GOŚCI

przybyłych do Krynicy od d. 28go Lipca do 4go Sierpnia 1872 r.

				mieszka	
657.	Dilon Rozalia, żona kup. z Rebeką Mindes z Lublina przyb.	27 Lipca	osób 2	pod	Golębiem.
658.	Bril Base „ „ z Haja Bril z Rzeszowa	„ „ „	2	„	„
659.	Kleinmann Chaje żona kupca z Radomyśla	„ „ „	1	„	„
660.	Landau Debora, „ „ z Krakowa	„ „ „	1	„	O.
661.	Koźmian Stanisław, dyrektor teatru krakowskiego z towarzystwem dramatycznym i służbą z Krakowa	„ 28 „	58	w	Arenie
662.	Hollender Fani, żona kup. i Fani Ornauer z Bobowy	„ „ „	2	pod	Potokiem.
663.	Porazińska Józefa, obywatelka z córką i Julianną Mausz z Warszawy	„ „ „	3	„	O.
664.	Rype Izabela, obyw. z Adela Kropiwnicką z Krakowa	„ 29 „	2	„	Zamkiem.
665.	Traunfellner Ludwika, żona c. k. komisarza powiatowego z córką z Nowego Sącza	„ „ „	2	„	Szwajcaram.
666.	Koszalek Joanna, żona urzędnika z Jasła	„ „ „	1	„	Litwinką.
667.	Okon Katarzyna, „ kupca z Krakowa	„ „ „	1	„	„
668.	Rzaska Walerya, obywatelka z Nowego Sącza	„ „ „	1	u	Krumholza.
669.	Zieleńska Karolina, obyw. z córką z Żytomierza	„ „ „	2	pod	Pagatem
670.	Zapalska Teodozya, obyw. z córką z Krakowa	„ „ „	2	„	Góralem.
671.	Borzęcki Leon, obyw. z żoną z Warszawy	„ „ „	2	„	Warszawą.
672.	Zagórska Emilia, żona urzęd. ze Lwowa	„ 30 „	1	„	Trąbką.
673.	Smiechowski Józef, obyw. z Apolinarym Wiktorem z Tarnowa	„ „ „	2	„	Szwajcaram.
674.	Thorn Rozalia, żona kup. ze służącą z Krakowa	„ „ „	2	„	Potokiem.
675.	Hermelle Dine, „ „ z Mariem Nisbaum z Mielca	„ „ „	2	u	Röslera.
676.	Goldhamer Sara, żona kupca z Łancuta	„ „ „	1	„	„
677.	Dorufest Marya, „ „ ze Sokołowa	„ „ „	1	„	„
678.	Jakubowski Władysław, obyw. z bratem z Włodzimierzem z K. P.	„ „ „	2	pod	Warszawą.
679.	Chodorowski Aleksander Witold, przedsiębiorca z f.m. i służbą z Baranowa	„ „ „	7	„	„
680.	Białosuknia Bronisława, obyw. z Wojciechem Białosuknia z Kr. P.	„ „ „	2	„	„
681.	Kumanowski Mikołaj, obywat. z synem i służą z Podola	„ „ „	3	„	Trzema różami.
682.	Walknowski Józef, obyw. z żoną i służą z K. P.	„ „ „	3	„	„
683.	Micksch Alojzy, c. k. asystent telegrafu z Krakowa	„ 31 „	1	„	Zamkiem.
684.	Brochocka Alina, obyw. z fam. i służą z Wilna	„ „ „	6	„	Góralem.
685.	Weinfeld Roza, żona kupca z Gorlic	„ „ „	1	u	Nowaka.
686.	Spalter Tabel, „ „ z Mielca	„ „ „	1	„	„
687.	Grün Rose, „ „ z Sokołowa	„ „ „	1	„	„
688.	Alpern Chawe, „ „ z Królest. Polskiego	„ „ „	1	pod	Kanarkiem.
689.	Gesang Feige, „ „ z Krakowa	„ „ „	1	„	„
690.	Klein Chudes, „ „ z Tarnowa	„ „ „	1	„	„
691.	Weigel Ferdynand, Dr. obojga praw, poseł krajowy i delegat sejmu z familią i służbą z Krakowa	„ „ „	6	„	Litwinką.
692.	Dura Michał, profesor gimnaz. z Tarnopola	„ 1 Sierp. „	1	„	Białą różą.
693.	Arensberg Rozalia, obyw. z Franciszką Sachs z Warszawy	„ „ „	2	„	Ulanem.
694.	Kistryn Magdalena, obyw. z córką i synem ze Lwowa	„ „ „	3	„	Zamkiem.
695.	Teleśnicka Helena, córka obywatela z Bochni	„ „ „	1	„	„
696.	Górski Teofil, obyw. z familią i służącą z Brodła	„ „ „	1	u	Petryszaka.
697.	Rakower Rozalia, żona kupca z córką z Krakowa	„ „ „	2	u	Frenzla.
698.	Bolechowska Matylda, artystka dramatyczna z Amalią Czikanek ze Lwowa	„ 2 „	2	pod	Lwem.
699.	Feuerstein Hudes, żona kupca z Tarnowa	„ 2 „	1	u	Baldingera.
700.	Adamska Florentyna, żona sędziego z córką i służą z Myślenic	„ „ „	3	pod	Góralem.
701.	Reiss Klaudia, żona urzędnika z córką z Podola Rosyjskiego	„ „ „	2	„	Białą różą.
702.	Januszowicz Felicja, wdowa po sędziu trybunału z Maryą Głowacką z Lublina	„ 3 „	2	pod	Zamkiem.
703.	Kopetschny Franciszek, dyrektor zakładu ze Suchy	„ „ „	1	„	Topolami.
704.	Dobrzański Feliks, radca sądu z żoną i Heleną Günther i służą z Krakowa	„ „ „	4	pod	Opatrznością.
705.	Nawarska Karolina, żona dyrektora policji z córką ze Lwowa	„ „ „	2	u	Praisika.
706.	Wargan Mortko, kupiec ze Samuelem Citronblat z Polski	„ 4 „	2	„	Kamińskiego.
707.	Lewental Cecilia, handlarzka z Drohobycza	„ 2 „	1	u	Schwarza.
708.	Schönberg Rachel, żona propinatora z Badłowa	„ „ „	1	pod	Aniołem.
709.	Lubińska Józefa, żona sędziego ze Starzenic	„ 4 „	1	pod	Białą różą.
710.	Kapłański Aleksander, szewc z Tarnowa	„ „ „	1	u	Krajewskiego.
711.	Weintraub Daniel, wyrobnik ze Sokołowa	„ „ „	1	„	Baldingera.
712.	Goldman Izaak, handlarz z Tarnowa	„ „ „	1	„	Schwarza.
713.	Schlam Jakób „ „ ze Zamościa	„ „ „	1	„	„
714.	Braunstein Berta, obyw. z Maryą Strassburg i służą z Krakowa	„ „ „	3	„	„
715.	Herzog Izrael, księgarz z Krakowa	„ „ „	1	„	Krajewskiego.
716.	Jarociński Feliks, inżynier drogi żelaz. Warszawsko - Wiedeń. z żoną z K. P.	„ „ „	2	pod	Zieloną górą.

Babiągóra stanowiąc granicę pomiędzy Galicyą i Węgrami, odwiedzana być może ze strony galicyjskiej drogą przez Suchę i Zawoję, lub też ze strony węgierskiej przez wieś i polany wsi Zubrzyce wyższej. W obec milczenia książkowych Przewodników do Karpat, nasze towarzystwo obrało drogę na Węgry i z największą łatwością, po 15 godzinnej podróży, pomimo elementarnych przeciwności, ciemności nocy i obawy przed niedźwiedziem, którego bujna wyobraźnia przewodników co krok widzieć chciała, u celu podróży stanęło. Widok jaki się na szczycie, z kopca granicznego zdumionemu oku na wszystkie strony rozciąga, przewyższa wszelkie oczekiwania i niemoże być porównywanym nawet z widokami gór szwajcarskich. Kiedy bowiem okrzyczany Rigi-Kulm lub Uetliberg wglądnać pozwalają w piętrzące się pasmo gór i uroczę jeziora, Babiągóra odsłania z jednej strony wzgórze tonące wśród rozsianych miast i miasteczek na równinach niedościgłych okiem, z drugiej zaś strony rozsuwa panoramę łańcucha gór karpaccich. Łączy więc w widokach majestat gór z nieskończonością równin.

Dla osób powracających ze Szczawnicy przez Nowy targ, wycieczka na Babiągórę kosztuje tylko 1 1/2 dnia czasu i z pewną wygodą urządzoną być może. Należy się jednak zatrzymać przed stacją pocztową Skomelną, w miejscu zwanem „na Zaborni“ w którym krzyżują się gościńce, i drogą murowaną karpaccą przez Skawę, Spytkowice dojechać do wsi węgierskiej Podwilka. Od ostatniej karczmy w Podwilku zjeżdża się w prawo na drogę gminną prowadzącą do wsi Zubrzyce niższej. W karczynie położonej poniżej kościoła, zamawia się według okoliczności i pory dnia obiad lub nocleg i bierze się przewodników, którzy przeprowadzają wózki do sałaszów po polanach Zubrzyce wyższej rozsianych.

W sałaszach tych wyszukuje się specjalistę, który po 3—4 godzinach pieszej wędrówki, wyprowadza na szczyt Babiejgóry. Osobom jadącym pocztą, gospodarz z Rabki Łukasz Kościelniak, za wynagrodzeniem Zhr. 6. dostarcza dwukonne kryte powózki, które „na Zaborni“ lub na poczcie w Skomelny oczekiwać mogą.

ROZMAITOŚCI.

KRONIKA ZDROJOWA.

— W Szczawnicy odbyły się dwa bale, pierwszy na dniu 28 Lipca dany na korzyść oświaty ludowej a drugi 1 Sierp. na dochód opieki narodowej. Dochód z pierwszego przyniósł czystego zysku 245 złr. a z drugiego 310 złr. Obecnie zawieszają się komitet loteryi fantowej celem uzbierania dalszego funduszu na budowę szpitala w Szczawnicy dla ubogich chorych.

— Listy gości kąpielowych wykazują że w Krapina-Teplitz do 22 Lipca bawiło 1496 osób, w Wiesbaden do 26 Lipca 35195 osób, w Gleichenbergu do 19 Lipca 2045 osób, w Wildungen do 19 Lipca 960 osób, w Hall w górnej Austrii do 20 Lipca 1487 osób, w Johanesbad do 22 Lipca 989 osób, w Teplitz-Schönau do 3 Sierpnia 9634 osób leczących się i 16463 przejeżdżających, w Reinerz do 23 Lipca 1747 osób, w Karlsbadzie do 29 Lipca 14465, w Marienbadzie do 4 Sierp. 7464.

— W Homburgu źle się powodzi bankowicy. W ostatnim tygodniu bank ten przegrał pół miliona franków. Biedni akcjonaryusze! kapitał i procent ulatują. Dwóch najbogatszych bankierów, jeden z Auvers drugi z Frankfurtu wygrali więcej jak po 150000 franków, dwóch anglików każdy po 50000 fr. M. F. ... 23000 i wielu innych którzy powygrywali po 15000, 10000 5000 fr. (G. d. E.)

Zakład Zdrojowo - Kąpielowy w Truskawcu.

IX. LISTA GOŚCI

Przybyłych od 28go Lipca do 4go Sierpnia

294. Holz Biene, z synem żona szynk. z Borysławia
295. Halpern Chane, żona handl. skór z Skolego

717. Rudnicki Jan, wła. dóbr z żoną z Kr. P.	przyb.	4 Sierp.	osób 2	pod Zieloną górą
718. Janicka Zofia Wiktorya, obyw. z Kr. Pols.	"	5 "	" 1	" Góraleń.
719. Treter Marya, obyw. z Felicją Treter ze Lwowa	"	4 "	" 2	pod Cisem.
720. Skotnicki Jan, obyw. z K. P.	"	1 "	" 1	" Gwiazdą
721. Wierzbowski Józef, urząd. z Warszawy	"	2 "	" 1	" "
722. Mulewicz Olimpia, żona Dr. med. z Częstochowy	"	3 "	" 1	" Trzema różami.
Pozostało z poprzedniej listy 601 familij składających się z 1236 osób				
Od 28go Lipca do 4go Sierpnia przybyło	66	"	"	176 "
Razem	667	"	"	1412 "
Z tych odjechało	27	"	"	59 "
Pozostaje z dniem dzisiejszym	640	"	"	1353 "
Od otwarcia zakładu było tego roku	722	"	"	1522 "

Krynica dnia 4go Sierpnia 1872 r.

Dr. Zieleniewski

Lekarz rządowy Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Edward Neuser

Inspektor zdrojowy.

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELOWY W IWONICZU.

II. LISTA GOŚCI

przybyłych do Iwonicza od dnia 1go do 11 Lipca 1872 roku

	przyb.	1 Lipca	osób	mieszka 1 na Wsi.
195. Rozemund Dwaira zarobnica z Tyczyna	"	"	"	1 na Wsi.
196. Schmiedt Frydryka żona c. k. komisarza z Jasła z córką Frydryką i służą	"	"	"	3 Dom biały Nr 7.
197. Spira Markus syn handlarza z Kumarnika na Węgrzech z służą	"	"	"	2 na Wsi.
198. Żupnik Liebe córka zarobnika z Komarnika	"	"	"	1 na Wsi.
199. Diem Chawe żona piwowara z Liśka z synem	"	"	"	2 Dom różowy Nr 20.
200. Majer Cipre żona faktora z Dobromila	"	"	"	1 " " Nr 10.
201. Górecka Ludwika żona komornika ze Lwowa z córką	"	"	"	2 Pałac Nr 10.
202. Żurowski Wiktor syn obywatela z Bereska z boną	"	"	"	2 Źródłowy Nr 7.
203. Bruchnalska Anna żona obywatela lwows. z córką	"	"	"	2 Pod Skalą Nr 26.
204. Drzewiecka Karolina żona oficjalisty z Weryni	"	"	"	1 na Wsi.
205. Betron Ester handlarz z Dźudec z córką	"	"	"	2 Dom różowy Nr 5.
206. Ziman Chawe żona szynkarza z Dąbrówki z synem	"	"	"	2 " " " 33.
207. Weiss Debora żona kasyera ze Lwowa z synem	"	"	"	2 " " " 16.
208. Nord Mojżesz zarobnik z Frysztaka	"	"	"	1 " " " 2.
209. Majer Cipra uboga z Dobromila	"	"	"	1 " " " 10.
210. Meth Rifka uboga z Olpiny z córką	"	"	"	2 " " " 28.
211. Jaciów Michał uczeń 8gim. klasy z Wołczuch	"	"	"	1 Orzeł Nr. 2.
212. Korytko Teofila obywatelka z Piadek z siostrzenicą i służą	"	"	"	3 Dom źród. Nr 9. 10.
213. Geler Eisik faktor z Sanoka z synem	"	2	"	2 na Wsi.
214. Apfel Hirsch subjekt i Feigenbaum Józef syn kupca z Tarnowa	"	"	"	2 " "
215. Feitelbaum Chaskel syn zarobnika z Przemyśla z służą	"	"	"	2 " "
216. Harzstark Berisch ubogi z Gródka	"	"	"	1 " "
217. Łobos Wincenty uczeń gimnazjalny z Sambora	"	"	"	1 pod Orłem Nr 2.
218. Dornbusch Jakób syn handlarza z Przemyśla z służą	"	"	"	2 na Wsi.
219. Langbank Hene córka krawca z Przemyśla z służą	"	"	"	2 " "
220. Rabat Beile córka kupca z Buska	"	"	"	1 " "
221. Trzaskies Sobastyan rolnik z Zarzycza	"	"	"	1 " "
222. Alexandrowicz Ksawery i Blechschmiedt Teofil obywatele lwowscy	"	"	"	2 Pałac Nr 28.
223. Bild Rachel żona szewca z Tarnowa z synem	"	"	"	2 na Wsi.
224. Horbacz Jude córka zarobnika z Radowitz	"	"	"	1 Dom różowy 22.
225. Madan Seweryn, właściciel dóbr z Kozodawy z Królestwa z familią	"	"	"	4 Pałac Nr. 1 2 3 4
226. Tuszowska Elżbieta, właścicielka dóbr z Grabowicy z Królestwa	"	"	"	1 " " "
227. Leiser Antschel i Gitel, dzieci dzierżawcy młyna z Jaśliska z służą	"	"	"	3 Dom różowy Nr. 29
228. Westreicher Dawid, zarobnik z Bizeńnicy	"	"	"	1 na Wsi.
229. Eisenkraft Josel, syn faktora z Śniatyna z Riesel Feiga.	"	"	"	2 Dom różowy Nr. 22
230. Tile Dine, zarobnica z Rymanowa	"	"	"	1 " " " 2
231. Freund Hani, żona kramarza z Siget Marmorosz na Węgrzech z synem	"	"	"	2 " " " 23
232. Hauptman Ruchel, handl. skór z Bolechowa z synem i kuzyną	"	3	"	3 " " " 27
233. Berkowicz Szyja, syn faktora z Jaśliska z służą	"	"	"	2 " " " 29
234. Stefanowska Karolina, żona Adjunkta z Birczy	"	"	"	1 pod Skalą " 23
235. Rappaport Dawid, nauczyciel z Gorlic	"	"	"	1 na Wsi.
236. Schönbach Mojżesz i Feiga, dzieci kup. z Tarnowa	"	"	"	2 Dom różowy Nr. 7
237. Pinter Nuchim, syn dzierżawcy realn. z Bukowska	"	"	"	1 " " " 19
238. Kotowicz Demetr, woźny z Brodów	"	"	"	1 na Wsi.
239. Mähler Bruche, córka piekarza z służą	"	"	"	2 " " "
240. Schachter Roze, handlarzka z Podhajec	"	"	"	1 Dom różowy Nr. 12
241. Polak Pesi, żona oficjalisty prywatnego z Zaleszczyk z służą	"	"	"	2 " " " 12
242. Lehrer Brame i Leie, córki handlarza z Podhajec z służą	"	"	"	3 " " " 12
243. Fiöhlich Aron, syn dzierżawcy dóbr i Löbel Jakób właściciel realn. z Czerniowiec z służą	"	"	"	3 " " " 15
244. Ortnor Szymon, syn szynkarza z Moscisk	"	"	"	1 na Wsi.

ZAKŁAD ZDROJOWO-KĄPIELNY W RABCE.

II. LISTA GOŚCI

przybyłych od dnia 1go do 15go Lipca 1872 roku.

55. Geiger Regina z córką i synkiem, żona faktora z Krakowa	przyb. 1 Lip. osób	3
56. Rosenwasser Ryfka z służą, córka handlarza ze Sącza	" " " "	2
57. Szenker Liebe z córką i służą, propinatorka ze Suchy	" " " "	3
58. Hochberger Rosa, żona kupca z Tymbarku	" " " "	1
59. Kurz Moritz, kupiec z Wietrzychowic	" " " "	1
60. Durst Sara z 3giem dzieci i służą, kupcowa ze Sącza	" " " "	5
61. Skakalska Marya z kuzynką, żona aptekarza z Podgórze	" 2 " "	2
62. Rosner Ryfka z 3giem dzieci, żona propinatora z Gorlic	" " " "	4
63. Recht Lotti z córką, kupcowa z Dembicy	" " " "	2
64. Platzer Emilia, wdowa po notaryuszu z służą z Krakowa	" " " "	2
65. Weinfeld Jochve z dzieckiem, córka szynkarza z Gorlic	" " " "	2
66. Popławska Michalina z córką i synkiem, obywatelka z Mierzawy	" " " "	3
67. Milich Mari, córka handlarza z Twardoszyna	" 3 " "	1
68. Goldman Sali z służą, żona propinatora z Nowego Targu	" " " "	2
69. Mikucka Seweryna z 2giem dzieci i służą, obywatelka z Krakowa	" " " "	4
70. Eliaz Bolesław, maturzysta z Krakowa	" 4 " "	1
71. Anna Eibenszütz z 3giem dzieci i służą, żona przedsiębiorcy z Krakowa	" " " "	5
72. Dygasiński Adolf z żoną 2giem dzieci i służą z Krakowa	" " " "	5
73. Straszewski Jan, technik z Krakowa	" " " "	1
74. Szetlik Edmund z matką siostrzenicą i służą, komisarz powiat. z Wadowic	" " " "	4
75. Bizański Jan z żoną, 2ma córkami i służą, profesor emeryt z Krakowa	" " " "	5
76. Siemińska Ludwika z córką i wnuczką, obywatelka z Krakowa	" " " "	3
77. Ligęzina Józefa z Jadwigą córką i służą, obywatelka z Gołabkowic	" 5 " "	3
78. Popiel Bronisława z 3giem dzieci i służą, żona urzęd. magistr. z Krakowa	" 6 " "	5
79. Lenartowicz Romuald z żoną i dzieckiem, kasyer fabr. wyrob. ze sreb. z Warszawy	" " " "	3
80. Täfler Rosa, żona szewca z Krakowa	" 7 " "	1
81. Pieniążek Witalis z żoną, obywatel z Kobyłki	" " " "	2
82. Boguszewski z Jadwigą B. córką, z dwójgiem kuzynów i służą, właściciel dóbr z Wielkich Strzelec	" 8 " "	5
83. Maluja Marcin, gimnazjalista z Krakowa	" 9 " "	1
84. Odolski Jacek z żoną i służą, obywatel z Krakowa	" " " "	3
85. Zoufal Alfred z służącym, kapitan wojsk austriackich z Krakowa	" " " "	2
86. Zofia Znamirowska z służą, żona profesora z Krakowa	" " " "	2
87. Louis Józef z żoną 2giem dzieci i służą, naczeln. sądu pow. z Krzeszowic	" 10 " "	5
88. Peterfreund Lender z 2giem dzieci i służą, kramarz ze Sącza	" " " "	4
89. Olszewski Walery, słuchacz praw z Krakowa	" " " "	1
90. Kłęk Karol z 2giem dzieci i służą, profesor gimn. św. Anny z Krakowa	" " " "	4
91. Hoszard Antonina z córką, synkiem i służącą, żona doktora med. z Bochni	" 11 " "	4
92. Lieblich Mindla, szynkarka z Chrzanowa	" " " "	1
93. Cieszkowski Franciszek, obywatel z Warszawy	" 12 " "	1
94. Niwicka Zenona z służą, właścicielka dóbr z Kierlikówki	" " " "	2
95. Żebrowski Maurycy, lekarz armii francuskiej z Paryża	" " " "	1
96. Glücksmann Jetti, propinatorka z Czarnego Dunajca	" " " "	1
97. Leni Stein, z 2giem dzieci i służą, żona winiarza z Liptowa	" " " "	4
98. Landau Ester z dzieckiem i służą, kramarka z Warszawy	" " " "	3
99. Gelik Bartłomiej, gimnazjalista z Krakowa	" 13 " "	1
100. Merczyńska Anna z służą, żona kupca z Zakluczyna	" " " "	2
101. Tertil Klotylda z 3giem dzieci i służą, siostra komis. powiat. ze Sącza.	" 14 " "	5
102. Kirchmajer Jadwiga z 6giem dzieci i 4ma służącymi, obywatelka z Krakowa	" " " "	11
103. Górkiewicz Olimpia z córką, obywatelka z Witanowic	" 15 " "	2
104. Juszczakiewicz Wincenty, zakonnik z Brodów	" " " "	1
105. Grynszpan Sara, żona handlarza z Rudoika	" 16 " "	1
106. Węgrzyński Władysław, profesor z Królestwa	" " " "	1

Wykazano do końca Czerwca 54 rodzin, 147 osób.

Przybyło od 1go do 16go Lipca 52 " 143 "

Razem 106 rodzin, 290 osób.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor

Józef Kostka.

OGŁOSZENIA.

HENRYK SCHWARZ

w Krakowie

przy ulicy Grodzkiej pod l. 88.
poleca swój

Magazyn towarów białych, Dywanów, Materij na meble, Firanek, Kap na łóżka, Parasoli, Szali, francuskich, Plaidów, Himalayan, Kołder, Pończoch, Chustek koronkowych i t. d. z najpierwszych fabryk zagranicznych, oraz obfity wybór Konfekcyj Damskich jako: Okryć, Kaftanów, Kostiumów i t. p. podług najświeższych modeli paryzkich i berlińskich, nakoniec (9 a) Skład komisowy po cenach fabrycznych: Płótna, bielizny stołowej, chustek płóciennych, ręczników itd.

A. GUMPLWICZ

w Krakowie,

przy ulicy Grodzkiej pod liczbą 63
poleca swoje

Dywany angielskie

Koldry wełniane, kapy etc.

Obicia pokojowe (tapety),
z najskynniejszych fabryk francuskich
i niemieckich,

Maszyny do szycia

oryginalne amerykańskie

Howego, Wheeler & Wilson, Singera i innych
Gwarancya pięcioletnia. — Nauka szycia
bezpłatna. (7. a)

A. BIASION

w Krakowie,

(14. a)

poleca **dokładne okulary** i inne optyczne i fizyczne narzędzia. Papier listowy angielski z wyborowemi monogramami kolorowanemi. Karty wizytowe à la minute i wszelkie artykuły do pisania, rysowania i malowania.

C. WIECZOREK

Rękawicznik w Krakowie

w Rynku głównym w Hotelu Drezdeńskim,
poleca swój skład zaopatrzony w wielki wybór najlepszych francuskich, angielskich i krajowych wyrobów, bielizny i galanterii po cenach najumiarkowańszych. Przyjmuje wszelkie obstalunki i wykonywuje takowe punktualnie. (13 a)

Nowych wiedeńskich

fortepianów

z pierwszych fabryk

dostać można u (8. a)

F. HOLLMANNA

nauczyciela muzyki w Krakowie

w domu Waltera w głównym Rynku.

L. NITSCH i SYN

w Krakowie przy ul. Floryańskiej Nr. 347,

poleca swój obficie zaopatrzony

Skład wyrobów złotych i srebrnych

po cenach najumiarkowańszych.

Przyjmuje wszelkie zamówienia do jego fachu należące, które uskutecznia w jak najkrótszym czasie. Obstalunki zamiejscowe wysła natychmiast za pobraniem pocztowem. (16. a)

KAZIMIERZ HENISZ

w Krakowie.

Zawiadamia niniejszem, że oprócz głównych składów i fabryki przy ulicy Zwierzynieckiej Nr. 30 we własnych domach — urządził dla wygody Szan. interesowanych takisam skład przy głównym Rynku Nr. 11 na dole w sklepie i utrzymuje tamże:

Fortepiana tak z fabryk wiedeńskich jak i zagranicznych, a mianowicie słynne Höllinga i Spangenbergera amerykańskiego systemu z angielską, mechaniką. Na szczególną uwagę zasługują Pianina.

Meble drewniane w rozmaitych fasonach i gatunkach krajowe i zagraniczne. Meble żelazne mianowicie łóżka i umywalnie z garniturami. Lustra, konsole, rama złocone. Karnesy, Marmury kararyjskie, Putnie na drzewo przy kominkach Bidety, Stolce dla chorych bezwonne, Geruchloseny czyli Vaterclosety. Materace sprężynowe i włosiane. Pasamoniczne wyroby, jak szuury, kutasy, krepiny, frendzle itd. Materye na meble: jak rypsy zwyczajne, wytłaczane w pasy, w kwiaty, dryle rozmaitego gatunku. Nadto rozmaite inne przedmioty, które li tylko w moim Handlu znaleźć można. Obstalunki z za miejsca odsyłają się z wszelkiem ułatwieniem. Wchodzę we wszelkie umowy tak za gotówkę jak i na kredyt. Podejmuje się wszelkich urzędzeń lokalów tak prywatnych jak i publicznych. Wszelkim reklamacyom czynię zadosyć natychmiast. (15. a)

Główny skład mebli giętych Thoneta.

WŁADYSŁAW GLIXELLI

JUBILER

w Krakowie przy ulicy Grodzkiej Nr. 53

poleca swój

magazyn wyrobów złotych i srebrnych.

Przyjmuje wszelkie zamówienia i zamiany,

oraz kupuje (25. a)

drogocenne kamienie, złoto i srebro.

EDWARD STEHLIK

W KRAKOWIE

na Wesołej w domu własnym nr. 22
uskutecznia

wszelkie roboty rzeźbiarskie i kamieniarskie
tak kościelne jak i budowlane
z kamienia, marmuru, porfiru, granitu itd.

oraz

różne dekorowania ornamentami
facyat domów, salonów, sieni, schodów itp.

(22. a)

Stawia kaplice, ołtarze, groby
familijne, pomniki itp.

LEON FEINTUCH

w Krakowie

w Rynku głównym, przy wchodzie w Ulicę
Grodzką, poleca swój wielki skład najnow-
szych **towarów galanteryjnych, ar-
tykułów do podróży i przybo-
rów do toalety męskiej
i damskiej.**

Obstalunki azmiejscowe skutecznia się dokła-
dnie odwrotną pocztą. (4-5-6)

JADWIGA FIGIEL

w Krakowie

Ulica Grodzka pod liczbą 62
(10 a) poleca swój

Magazyn Nowości damskich

zaopatrzone w najnowsze i najgustowniejsze
zagraniczne

Kapelusze, Stroje i Kwiaty.

Wykonywa wszelkie obstalunki punktualnie.

Dentysta z Berlina

Dłużyński

Ulica Floryańska

L. 364 I piętro

(1. a.)

w Krakowie.

Handel

towarów

norymberskich i galanteryjnych,

zabawek dzieciennych, skład materiałów piśmiennych,
monogramy angielskie, bilety wizytowe, woda koloń-
ska, figurki, medaliki, obrazki Królowej Serca Jezu-
sowego, Przewodnik po katedrze, nagrody i t. p.
utrzymuje

J. Bendsdorf

w Krakowie,

(33. a.)

w rynku, naprzeciwko kościoła Śgo Wójciecha.

Józef Jahn

w Krakowie

w Rynku głównym Nr. 23
poleca

Skład towarów galanteryjnych i norym-
berskich, Parfumerji z najwięcej renomo-
wanych fabryk angielskich i francuskich,
Obić pokojowych krajowych i zagranicz-
nych, Starów do okien i Maszyn do szy-
cia we wszystkich systemach stolikowych
i ręcznych. (5 a.)

Czcionkami Drukarni „CZASU.“

LA GAZETTE DES ETRANGERS

Journal français de Vienne.

(Fränzösische Zeitung in Wien)

paraît deux fois par semaine, le *Jeudi* et le *Dimanche*.

Administration: Kolowratring 9.

Redaction: Margarethenstrasse 39, Vienne.

Sommaire: Bulletin politique — Service particulier des dépêches — Correspondences particu-
lières de Pest, de Lemberg, de Cracovie, et de Posen, puis de Paris, Berlin, Florence, Madrid,
Constantinople, Athènes, St. Petersburg, Bucarest, Belgrade, etc. etc.

La Gazette des Etrangers publie en outre: chronique de Vienne, chronique parisienne,
Echos — Théâtres et bruits de coulisses, Variétés, etc. Une rubrique spéciale est affectée à l'Ex-
position universelle de 1873.

Dans la partie financière on trouve un bulletin de la Bourse, ainsi que toutes les nouvelles
touchant le mouvement financier et commercial de l'Europe.

La Gazette des Etrangers compte parmi ses collaborateurs des écrivains dont la réputa-
tion est européenne.

Prix d'abonnement:

Pour l'Autriche-Hongrie: Un an 10 fl., six mois: 6 fl., trois mois: 3 fl., l'Etranger: le port en sus.

Gazette des Etrangers przyjmuje mając już znaczną liczbę prenumerato-
rów w Galicyi i w Poznańskim inseraty i w języku polskim.

L. ZIELENIEWSKI

(18. a)

W KRAKOWIE.

Fabryka machin i kotłów parowych; Zakład budowy młynów parowych, olearni,
kościarni, tartaków, kieratów, młocarni najnowszych, poprawnych. Skład lokomobil
angielskich, kas ogniotrwałych; wyrób wszelkich narzędzi rolniczych, siewników,
pomp, sikawek, przyrządów do poszukiwań w ziemi. — Żniwiarka **oryginalna**
„Ceres“ na każdą stację po 460 Złr., przy zamówieniu 5 sztuk naraz po
450 Złr. w. a. — Nowy katalog ilustrowany Fabryki rozszła się.

Niniejszym mam zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, że z dniem
6 Lipca bieżącego roku

otworzyłem w Krakowie przy ulicy św. Anny nr. 197

HOTEL VICTORIA

urządziwszy go wedle najpierwszych zagranicznych hoteli, z największym kom-
fortem i elegancją, pochlebiam sobie że tak jak utrzymując restaurację przez
lat 20 w Hotelu Saskim, umiałem sobie zaskarbić względy Szanownej Publicz-
ności, i nadal cieszyć się będę tem samem zaufaniem.

(24. a)

A. Heurteux.

WILHELM FENZ

w Krakowie naprzeciw kościoła Św. Wójciecha

poleca swój skład wszelkich Towarów galanteryjnych i znaczny zapas:

Bawełny, Nici, Jedwabiu w różnych gatunkach, jako też Kołnierzyków, Kwiatów, Krawatek, Wstążek, Gazy
Krepy, Tiulów, Tiulików, Blondyn i Illuzji, Perkali, Muślinów, oraz Pończoch, Skarpetek, i kaftaników fra-
nelowych i bawełnianych, Parfumerji, Pomad, Mydeł angielskich i francuzkich,
Prawdziwej wody kolońskiej, etc. etc. (6. a.)

Najtańsze miejsce nabycia
oryginalnych amerykańskich
**żniwiarek „Ceres“
i kosiarek „Kirbi“.**

Niniejszém mam zaszczyt zawiadomić Szanownych PP. Obywateli, że w mo-
jój kancelaryi są do przejrzania oryginalne korespon-
dencye, wykazujące pochodzenie owych tanio ogła-
szanych żniwiarek „Ceres“ i zapraszam interesowanych, aby raczyli
o tem się przekonać.

Zarazem upraszam Szanownych PP. Obywateli, mających chęć zaopatrzyć swe
gospodarstwa w powyższe maszyny na tegoroczne żniwa, aby zamówienia na takowe
jak najspieszniej nadsyłać raczyli.

Oryginalnych amerykańskich żniwiarek „Bukeye“
dostarczam według cen fabrycznych.

M. Peterseim,

właściciel fabryki machin i narzędzi rolniczych
w Krakowie, przy ulicy Długiej.

(3. a.)

Rządca drukarni: Józef Kostka.